

SKADEDYR I VINTERRAPS OM EFTERÅRET

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Tjek markerne for angreb af forskellige skadedyr, som bl.a. snegle og rapsjordlopper

Vinterrapsmarkerne er ved at spire frem og skal tjekkes for evt. angreb af skadedyr, hvor snegle og rapsjordlopper er de vigtigste skadedyr. Disse skadedyr er nærmere omtalt i [Plantenyt nr. 2376](#) og [Plantenyt nr. 2378](#).

Nedenfor er omtalt nogle flere skadedyr, som man også skal være opmærksom på. Se også fotos nedenfor.

BEJDSNING

I år er de fleste sorter bejdset med neonicotinoiderne Cruiser RAPS eller Modesto, som har effekt indtil omkring 2-3 løvbladsstadiet. Se [Plantenyt nr. 2330](#). Sorterne Alabama, Architect og Archimedes er dog ikke bejdset mod skadedyr, så her skal man straks fra fremspiring være meget opmærksom på evt. angreb af forskellige skadedyr.

KÅLMØI

I år skal der holdes ekstra øje med evt. angreb af kålmøllarver i vinterrapsen, fordi der har været kraftige angreb i juni i år i korsblomstrede forårssåede afgrøder, og kålmøllet har flere efterfølgende generationer. Se nærmere i

[Plantenyt nr. 2342](#) og [Plantenyt nr. 2367](#) og [Plantenyt 2368](#).

I Danmark optrådte der sidste gang landsdækkende kraftige angreb i 1983, men i Sverige har de oftere end i Danmark haft kraftige angreb. I Sverige har man ikke set betydende angreb i vinterraps om efteråret i tidligere år med mange kålmøl. Der forventes derfor ikke kraftige

angreb af kålmøl i vinterraps i dette efterår, men det er selvfølgelig nødvendigt at tjekke markerne for evt. angreb. Larverne sidder på bladundersiderne.

I raps er Karate godkendt til bekæmpelse af kålmøl om efteråret, og de fleste pyrethroider er godkendt mod andre skadedyr i efteråret. Avaunt er ikke godkendt i raps om efteråret.

Det er meget vigtigt, at bekæmpelse sker på små og nyklækkede larver. Ved kraftige angreb er der behov for gentagen behandling med få dages mellemrum. Da larverne sidder på bladundersiderne, er det meget vigtigt, at disse rammes. Erfaringerne fra sæsonen 2016 er, at det ved kraftige angreb er vanskeligt at få god effekt mod larverne. I kålafgrøder er der gode erfaringer med tilsætning af spredeklæbemiddel.

SKULPESNUDEBILLER

Normalt optræder skulpesnudebiller ikke som et problem i vinterraps om efteråret, men i august 2015 var der massive forekomster af de voksne skulpesnudebiller, og hvor der var bejdset med Force og Mesurol sås tilfælde af sugeskader i den nyfremspirede vinterraps i efteråret 2015. På nuværende tidspunkt optræder de voksne skulpesnudebiller dog i mere begrænset omfang end i 2015, selv om der mange steder har været kraftige angreb i vækstsæsonen i år. Alt den bejdsede raps er endvidere bejdset med Cruiser RAPS eller Modesto i år, og disse bejdsmidler har bedre effekt end Force og Mesurol. Der forventes således ikke problemer med skulpesnudebiller i bejdsede marker i dette efterår, men tjek markerne.

Karate, Kaiso Sorbie, Fastac og Cythrin må anvendes mod skulpesnudebiller i vinterraps om efteråret, ligesom de fleste øvrige pyrethroider er godkendt mod andre skadedyr i vinterraps om efteråret.

EFTERAFGRØDER AF OLIERÆDDIKE OG SENNEP

Der forventes heller ikke betydende angreb af kålmøl og skulpesnudebiller i korsblomstrede efterafgrøder, men her skal man selvfølgelig også holde øje med udviklingen.

I sennep er Karate, Cythrin og Cyperb godkendt mod rapsjordlopper i efteråret. I olieræddike har Karate en "mindre anvendelse" mod skulpesnudebiller om efteråret. Såfremt disse skadedyr optræder, kan midlerne også anvendes til bekæmpelse af andre skadedyr.

KÅLFLUER

I vinterraps er de senere år også set flere og flere tilfælde af angreb af kålfluens larve, der fremmes af tidlig såning. Larvernes gnav på rødderne kan ved kraftige angreb medføre, at planterne rødfarves og dør. Tit sætter planterne dog nye siderødder og vokser videre. Der er ingen muligheder for kemisk bekæmpelse i sæsonen. Se yderligere om kålfluen i

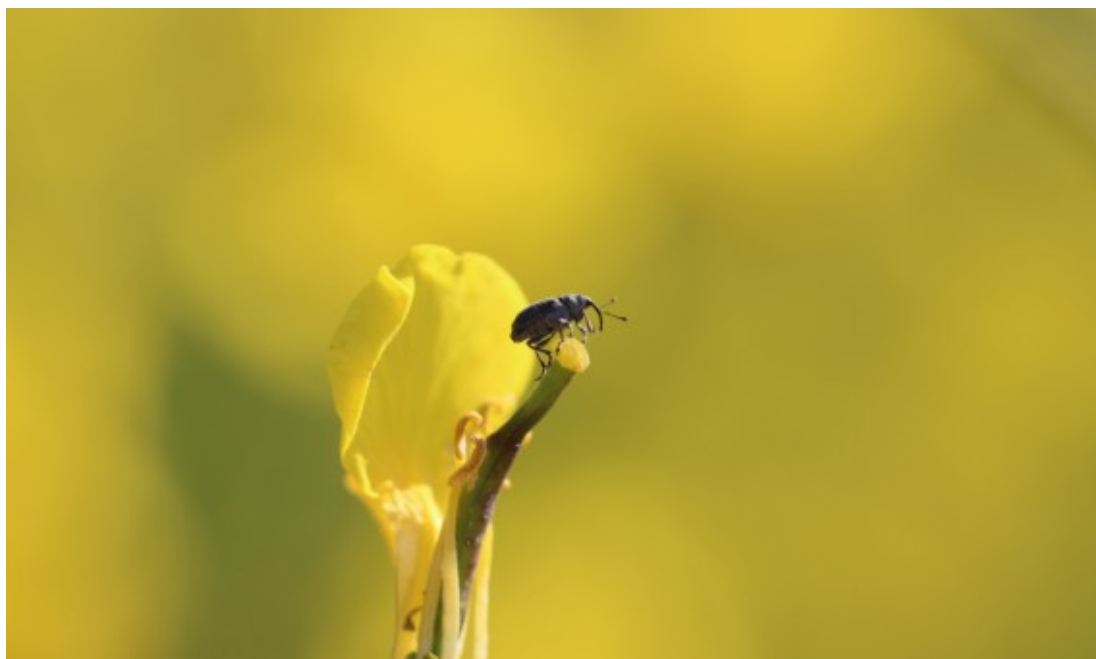
[Planteavlsorientering 224.](#)

MINERFLUER

Minerfluer ses hvert efterår og tillægges kun meget begrænset betydning. Minerfluelarverne forårsager miner i bladene. Minerfluelarverne kan også findes inde i bladstilkene, uden at man kan se miner. Minerfluelarverne kan senere i efteråret forveksles med larver af rapsjordlopper, som tillægges stor betydning i modsætning til angreb af minerfluer. Det er dog let at adskille fluelarver og billelarver. Fluelarver er lemmeløse og har en sort mundbrod. Billelarver har derimod 3 par ben og et mørkt hoved. Se fotos nedenfor.

Billede 1. Kålmøllarver på underside af blad

Billede 2. Skulpesnudebille.

Billede 3. Angreb af kålfluens larve i efteråret.

Billede 4. Minerflueangreb.

Billede 5. Fluelarve og -puppe.

Billede 6. Rapsjordloppelarve i bladstilk (fotograferet forår).

Kontakt din lokale rådgivningsvirksomhed, hvis du vil vide mere om dette emne.